C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr. 21rji-1815/2024 Judecătoria Orhei sediul Rezina

Judecător: Ramona Moșneguțu

D E C I Z I E
În numele Legii

11 martie 2025 **mun. Bălți**

Colegiul penal al Curții de apel Nord

În componența:
Președintele de complet: Ion Talpa
Judecătorii: Oxana Mironov și Ghenadie Liulca

judecând în ordine de recurs, recursul directorului Penitenciarului nr. 17 Rezina Veaceslav Dascal declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 25 martie 2024, privind admiterea parțială a plângerii depusă de condamnatul Cațț Iurie împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, care conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale,

după expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor, ținând cont de argumentele invocate în recurs, în raport cu materialele cauzei şi prevederile legii în vigoare, Colegiul penal,-

C O N S T A T Ă :

La 01 noiembrie 2023, condamnatul Cațț Iurie în adresa Judecătoriei Orhei sediul Rezina a depus plângere împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitor la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CtEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din CEDO.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 25 martie 2024, s-a admis parțial plângerea depusă de condamnatul Cațț Iurie, declarată împotriva administrației instituției penitenciare cu privire la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a constatat faptul că, condamnatul Cațț Iurie a fost deţinut în calitate de prevenit și condamnat în perioada 24.05.2006-14.07.2006 timp de 50 (cincizeci) zile în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, în condiţii contrare prevederilor art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului si a libertăţilor fundamentale.

S-a constată faptul că, Cațț Iurie a fost deținut cu statut de condamnat în ***Penitenciarul nr. 11 Bălți*** în perioadele de timp: 15.07.2006-26.03.2007: 18.06.2007-11.07.2007; 04.09.2007-11.09.2007; 05.01.2018-05.04.2018- timp de 370 (trei sute șaptezeci) zile și în ***Penitenciarul nr. 17 Rezina*** în perioada 26.03.2007-18.06.2007; 11.07.2007-04.09.2007; 11.09.2007-28.05.2014: 13.02.2015-28.02.2017; 14.05.2018-17.09.2019; 26.06.2022-25.03.2024 (data pronunțării încheierii)- timp de 4545 (patru mii cinci sute patruzeci și cinci) zile iar în total, timp de 4965 (patru mii nouă sute șaizeci și cinci) zile în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

S-a respins capătul de plângerea depusă de către condamnatul Cațț Iurie împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie din Penitenciarul nr. 16 – Pruncul care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează

drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, ca fiind neîntemeiată.

Dat fiind faptul că, Cați Iurie este condamnat la detenție pe viață, acesta nu poate solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei, dar i s-a explicat condamnatului că este în drept să înainteze o acțiune civilă.

S-a obligat administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile precare de detenție, cu stabilirea unui termen de 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară va informa instanța de judecată despre executarea încheierii.

Nefiind de acord cu încheierea instanței de fond, aceasta în termen a fost contestată cu recurs de către directorul Penitenciarului nr.17 Rezina, care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 25 martie 2024, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi decizii potrivit modului primei instanței, prin care plângerea depusă de condamnatul Cați Iurie prin prisma art. 3 CEDO să fie respinsă ca neîntemeiată precum și tardiv depusă.

În motivarea cererii de recurs, recurentul consideră soluţia emisă de instanță de fond, ca fiind una ilegală, neîntemaiată şi pasibilă casării, or potrivit raportului prezentat de Penitenciarul nr. 17-Rezina au fost descrise detaliat condiţiile de detenţie din Penitenciarul nr.11 Bălţi, Penitenciarul nr. 13-Chisinău, Penitenciarul nr. 16-Pruncul referitor la problemele invocate de reclamant în plângerea sa, cu prezentarea argumentelor plauzibile fondate pe probe concrete care combat pretenţia condamnatului, că s-ar fi încălcat careva norme legale care ar constitui o sursă de tratament inuman sau degradant decât dacă nu ar oferi un spaţiu locativ mai mic decât cel prevăzut de legislaţie.

Susține recurentul că, la examinarea plângerii condamnatului Caţ Iurie, privind condiţiile precare de detentie din Penitenciarul nr.11 Bălti, Penitenciarul nr.13 Chisinău, Penitenciarul nr.16 Pruncul, instanţa de judecată n-a luat în considerare particularitățile individuale pentru fiecare caz în parte, acestea fiind examinate prin prisma condiţiilor generale din instituțiile penitenciare conform datelor din Raportul anual pentru anul 2017 al Comitetului European pentru Prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane, precum şi pe practica Curţii Europene a Drepturilor Omului, inclusiv în cauzele contra Moldovei, facînd referire la cauza Mozer c. R. Moldova si Rusiei din 23.02.2016; cauza Rotaru c. Moldovei din 15.02.2011; cauza Ciorap c. Moldovei din 19.06.2007, precum şi alte rapoarte ale organizațiilor naționale şi internaționale ce ţin de acest aspect.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 21 octombrie 2024, Colegiul penal prin prisma Legii nr.135 din 13 iunie 2024 pentru modificarea unor acte normate (*revizuirea hărții judiciare*) și-a declinat competența de la examinarea prezentei cauze în favoarea Curții de Apel Bălți.

La 26 decembrie 2024, prezenta cauză a fost repartizată aleatoriu judecătorului Oxana Mironov ce face parte din completul de judecători, Ion Talpa (președintele completului) și Ghenadie Liulca.

La 30 decembrie 2024, prin încheierea Curții de Apel Nord, ținând cont de art. 447 alin. (1) Cod de pr.penală, s-a comunicat participanților la proces că, recursul se judecă fără prezenţa părţilor la proces, tot odată în vederea examinării cauzei sub toate aspectele procedurale, prin esența art. 447 alin. (2) Cod de pr.penală, sa comunicat subiecților vizați în speță posibilitatea de a depune referință asupra recursului formulat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 25 martie 2024, încă careva referință din partea participanților la proces nu a parvenit.

Examinând materialele prezentate în raport cu motivele recursului declarat, Colegiul penal consideră justificat de a-l respinge cu menținerea încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 25 martie 2024, fără modificări, din următoarele considerente:

În susținerea soluției adoptate Colegiul penal reține că, potrivit art. 469 alin. (1) pct.17[1]) Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.

În conformitate cu art. 437 alin. (1) pct. 4) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

Conform art. 448 alin. (1) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs.

Potrivit art. 449 alin.(1) pct.1) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: *recursul este nefondat*;

În motivare soluției, Colegiul reține că remediul național preventiv și compensator a perioadei detenției în condiții de penitenciar contrar prevederilor art. 3 CEDO și a jurisprudenței CtEDO, a fost pus în aplicare la 01.01.2019 prin Legea nr. 272 din 29.11.2018 pentru modificarea şi completarea unor acte legislative, garantându-le condamnaților ce își execută pedeapsa în instituțile penitenciare din țară, reducerea termenului ei în conformitate cu legislația procesual penală în vigoare.

Urmare a adoptării cadrului legal intern, CtEDO a respins ca inadmisibile, mai multe cerințe formulate de condamnați referitor la despăgubiri pentru condițiile precare de detenție, reiterând în cauza Drăniceru vs RM din 12.02.2019, că având în vedere noul remediu preventiv și compensatoriu pentru condițiile inadecvate de detenție, instituit în Republica Moldova în baza Legii nr.163 din 20 iulie 2017 (în vigoare din 1 ianuarie 2019) și a Legii nr. 272 pentru modificarea Codului de procedură penală, acesta în principiu ar putea remedia în mod adecvat încălcările Convenției provocate de anumite condiții precare de detenție. Cu toate acestea, Curtea subliniază că această concluzie nu va prejudicia în niciun fel o eventuală reexaminare, după caz, a chestiunii cu privire la eficiența remediului respectiv în funcție de deciziile pronunțate de către instanțele naționale și a executării lor efective, ea păstrându-și competența de ultim control cu referire la plângerile formulate de către eventualii reclamanți care vor epuiza căile de recurs interne disponibile.

De asemenea, Curtea a considerat că odată cu punerea în aplicare a legii nominalizate, remediul național intern ar putea a priori a fi considerat efectiv pentru contestarea condițiilor proaste de detenție în Republica Moldova, fiind disponibil persoanelor condamnate sau plasate în arest preventiv, precum și persoanelor eliberate din detenție, cu condiția respectării termenelor prevăzute de către noile prevederi interne și cu referire la caracterul compensator al remediului.

În contextul dat, reclamantul trebuie să beneficieze de noul remediu, în vederea obținerii la nivel național a recunoașterii violării și, după caz, a unei despăgubiri adecvate. Iar dacă el nu o va obține la nivel național, va avea posibilitatea adresării la CtEDO cu o nouă cerere în termen de șase luni după epuizarea căilor ordinare de recurs intern, Curtea rezervându-și posibilitatea examinării coerenței dintre jurisprudența instanțelor naționale cu propria sa jurisprudență, precum și eficiența remediului atât în teorie, cât și în practică.

Ținând cont de faptul, că prescripția reprezintă termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere dreptul încălcat pe calea înaintării unei plângeri în instanța de judecată, la caz fiind pus în aplicare cel stabilit de art. 473/2 alin. (5) Cod pr. penală, pus în

aplicare la 01.01.2019 prin Legea nr. 272, Colegiul consideră, că condamnatul Cați Iurie perfect s-a încadrat în el, aflându-se în condiții de detenție inumane executând astfel pedeapsa detențiunii pe viață, sesizând instanța la 01 noiembrie 2023 în interiorul termenului de șase luni stabilit prin lege.

Din materialele cauzei penale instanța de fond a reținut că, prin sentința Judecătoriei Edineț din 28.09.2006 Cați Iurie a fost condamnat pentru comitetrea infrcațiunii prevăzute de art. 145 alin.(2) lit.a) alin.(3) lit. f), g) art. 145 alin. (3) lit. g) și h) Cod penal, Cați Iurie a fost condamnat la detențiune pe viață.

Prin sentința Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 10.03.2023, Cați Iurie a fost recunoscut vinovat de comiterea infrcațiunii prevăzute de art. 151 alin.(4) Cod penal și aplicată pedeapsa de 9 ani închisoare cu executare în penitenciar de tip închis. Conform art. 85 alin.(1) Cod penal la pedeapsa stabilită s-a adăugat parțial partea neexecutată a pedepsei numite prin sentința Judecătoriei Edineț din 28.09.2006, fiindu-i stabilită lui Cați Iurie pedeapsa definitivă detențiune pe viață cu executare în penitenciar de tip închis.

Mai întâi de toate, Colegiul penal ține a sublinia faptul că, în plângerea înaintată, petentul solicită constatarea aflării sale în detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale doar pentru perioada de timp în care a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 Chișinău, Penitenciarul nr. 11 Bălți , Penitenciarul nr. 16 Pruncul și Penitenciarul nr. 17 Rezina.

Potrivit raportului prezentat de administrația instituției penitenciare nr. 17 Rezina, în privința condamnatului Cați Iurie acesta s-a deținut în instituțiile penitenciare, după cum urmează: Penitenciarul nr. 13-Chișinău, perioada 24.05.2006-14.07.2006; Penitenciarul nr. 11-Bălți, perioada 15.07.2006-26.03.2007; Penitenciarul nr. 17- Rezina, perioada 26.03.2007-18.06.2007; Penitenciarul nr. 11- Bălți, perioada 18.06.2007-11.07.2007; Penitenciarul nr. 17-Rezina,perioada 11.07.2007-04.07.2007; Penitenciarul nr. 11-Bălți, perioada 04.09.2007 – 11.09.2007; Penitenciarul nr.17-Rezina, perioada 11.09.2007-28.05.2014; Penitenciarul nr. 16-Pruncul, perioada 28.05.2014 – 13.02.2015; Penitenciarul nr. 17-Rezina, perioada 13.02.2015 – 28.02.2017; Penitenciarul nr. 16-Pruncu, perioada 28.02.2017 – 05.01.2018; Penitenciarul nr. 11-Bălți, perioada 05.01.2018 – 05.04.2018; Penitenciarul nr. 16-Pruncu, perioada 05.04.2018 – 14.05.2018; Penitenciarul nr.17-Rezina, perioada 14.05.2018 – 17.09.2019; Penitenciarul nr. 16-Pruncu, perioada 17.09.20190 – 20.06.2022; Penitenciarul nr. 17 Rezina, perioada 26.06.2022 – prezent.

De rând cu acesta, Colegiul penal ține a menționa corectitudinea soluție primei instanțe referitor la perioadele detenției sale (28.05.2014-13.02.2015; 28.02.2017-05.01.2018; 05.04.2018-14.05.2018; 17.09.2019-20.06.2022) în Penitenciarul nr. 16 Pruncul ce urmează a fi excluse, or în cadrul Penitenciarului nr. 16 Pruncul potrivit rapoartelor naționale și internaționale cât și practicii CEDO condițiile de detenție nu contravin prevederilor art. 3 CEDO, iar la acest capitol deținutul Cați Iurie nu a invocat careva obiecții, astfel instanța de recurs conchide necesar de a nu soluționa chestiunea dată în condițiile în care în această partea nu sau depistat careva disensiuni.

Or, la capitolul dat prima instanță just a menționat că, în perioada respectivă, condamnatul Cați Iurie Dumitru, a fost cazat în celule, amplasarea și utilarea cărora este determinată în funcție de diagnoză, regimul și norma de deținere separată a deținuților, tot odată ținând cont de specificul activității Penitenciarului nr. 16-Pruncul, care are statut de spital penitenciar și în scopul sporirii siguranței condamnaților, creării condițiilor pentru tratamentul lor, administrația

penitenciarului poate aplica și alte criterii de deținere separată, cu condiția să nu aibă caracter discriminatoriu sau să lezeze demnitatea umană.

Mai mult, conform Rapoartelor CPT, cât și a practicii CEDO, Penitenciarul nr. 16 – Pruncul nu a fost recunoscut ca un penitenciar cu condiții de detenție inumane sau degradante. Astfel, instanţa de fond corect a stabilit că, cel din urmă pe parcursul detenţiei sale în Penitenciarul nr. 16 – Pruncul, nu s-a confruntat cu careva dificultăți, fiind întru totul respectate standardele internaționale în acest sens.

În continuare, Colegiul penal susține poziția primei instanței referitor la examinarea constatării şi compensării condițiilor precare de detenţie din penitenciarele naţionale, în privinţa condamnatului, Cați Iurie și anume referitor la constatarea condițiile de detenție în penitenciarul nr.13 Chișinău, Penitenciarul nr.11 Bălți și Penitenciarul nr.17 Rezina, în vederea soluționării condițiilor inumane si degradante de detenție din Penitenciarul nr. 13 Chișinău , Penitenciarul nr.11 Bălți și Penitenciarul nr.17 Rezina pentru perioada toată de detenție, de la 24.05.2006-14.07.2006; 15.07.2006-26.03.2007; 18.06.2007-11.07.2007; 04.09.2007-11.09.2007; 05.01.20018-05.04.2018; 26.03.2007-18.06.2007; 11.07.2007-04.09.2007; 11.09.2007-28.05.2014; 13.02.2015-28.02.2017; 14.05.2018-17.09.2019 și 26.06.2022- până în prezent 25.03.2024, reieșind din conținutul raportului nr.2/ 225 din 31.01.2024, prezentat de administrația instituției penitenciare nr. 17 Rezina în privința condamnatului Cați Iurie.

Astfel, reieșind din raportul administrației Penitenciarului nr.17 Rezina nr.2/225 din 31 ianuarie 2024 condamnatul Cați Iurie s-a aflat în detenție în perioadă continuă în instituțiile penitenciare după cum urmează:

- ***în penitenciarul nr.13 Chișinău***: 24.05.2006-14.07.2006;

-în penitenciarul nr.11 Bălți: 15.07.2006-26.03.2007; 18.06.2007-11.07.2007; 04.09.2007 – 11.09.2007; 05.01.2018 – 05.04.2018;

- ***în penitenciarul nr.17 Rezina***: 26.03.2007-18.06.2007; 11.07.2007-04.07.2007; 11.09.2007-28.05.2014; 13.02.2015 – 28.02.2017; 14.05.2018 – 17.09.2019; 26.06.2022 – prezent.

De rând cu aceasta, la soluționarea plângerii înaintate Colegiul penal reține că, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei, că articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe şi de comportamentul victimei *(cauza Mozer c. Republicii Moldova şi Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62).*

La constatarea condițiilor de detenție instanța națională va ține cont de faptul că, maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice și, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătății victimei *(cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63).*

Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției şi că având în vedere exigențele detenției, sănătatea şi integritatea persoanei să

fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenței medicale necesare *(cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000, § 94).*

Atunci când sunt evaluate condițiile de detenție, trebuie luate în considerație efectele cumulative ale acestor condiții, precum şi durata detenției *(cauza Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005, § 80).*

În acest sens instanța de recurs reține că, în cererea depusă s-a invocat aflarea condamnatului pe parcursul unei perioade de timp în Penitenciarul nr. 5 Cahul; nr.13 Chișinău; nr. 11 Bălți și nr.17 Rezina în condiții inumane și degradante, care sunt contrare prevederilor art. 3 CEDO.

Astfel, la examinarea cauzei în recurs, instanța ierarhic superioară analizând raționamentele primei instanței va însuși motivarea soluției prin faptul că, în urma studiului rapoartelor prezentate de către administrația instituției penitenciare nr.17 Rezina, s-a stabilit că s-a prezentat o informație generală cu privire la suprafața ce revine unui deținut în celulele în care a fost deținut Cați Iurie, din care reiese suprafața de sub limita minimă de 4 m^2 per deținut, nefiind probată și respectarea condițiilor referitor la accesul la lumina de zi, indicându-se că iluminarea este asigurată atât natural prin intermediul geamurilor cât şi artificial prin intermediul instalațiilor electrice, că ventilarea era artificială, că deținuții sunt asigurați cu minimul necesar pentru trai, că deținuții zilnic sunt verificați de către personalul medical cu acordarea ajutorului medical ori de câte ori este nevoie sau la cerere, or sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare (art.473^3 alin (2) din Cod de procedură penală).

Subsecvent, Colegiul penal conchide că, prima instanța just a reținut că argumentele reprezentatului Penitenciarului nr.18 la aceste aspecte sunt declarative și lipsite de suport probatoriu.

Or, în opinia Colegiului penal prima instanța corect nu a neglijat posibilitatea survenirii unor îmbunătățiri ale condițiilor de detenție în perioada ulterioară constatărilor efectuate de către aceste instituții, însă în lipsa unor probe ale administrației instituției penitenciare în care s-a aflat condamnatul, care ar fi răsturnat prezumția de încălcare a condițiilor invocate de către ultimul, duc la concluzia că argumentele din plângerea pendinte sunt justificate.

Probele anexate la raportul instituției penitenciare nu combat argumentele condamnatului Cați Iurie, iar ca urmare se consideră că dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale în Penitenciarele 13 Chișinău; nr. 11 Bălți și nr.17 Rezina au depășit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției şi au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenție, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarele vizate.

În situația dictată, instanța de fond cumulând perioadele expuse supra, determinat a stabilit că condamnatul Cați Iurie s-a aflat în detenție în Penitenciarele nr. 13 Chișinău; nr. 11 Bălți și nr.17 Rezina, în total – 4965 (patru mii nouă sute șaizeci și cinci) zile

Subsecvent constatării zilelor ca urmare a suferințelor condamnatului Cați Iurie în cadrul aflării sale în condiții de detenție contrare art. 3 CEDO în Penitenciarele 13 Chișinău; nr. 11 Bălți și nr.17 Rezina, prima instanță în mod corect a explicat lui Cați Iurie că fiind condamnat la detenție pe viață, acesta nu poate solicita cu titlu de despăgubiri reducerea pedepsei, însă este în drept să se adreseze cu acțiune separată în procedura contencioasă în vederea reparării prejudiciului cauzat pentru condiții precare de detenție care contravin prevederilor art. 3 CEDO, pentru perioada totală de 4965 (patru mii nouă sute șaizeci și cinci) de zile în care s-a deținut în

Penitenciarul nr. 13 Chișinău, Penitenciarul nr. 11 Bălți ți Penitenciarul nr. 17 Rezina dacă va considera de cuviință, or chestiunea dată este strict reglementată prin prima prevederilor art. 473^4 alin. (6) Cod de pr.penală, potrivit căreia *în cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473^2 alin.(3), persoanele condamnate la detenţie pe viaţă nu pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei,* ***dar pot înainta o acţiune civilă.***

Respectiv, constatând motivarea instanței a fi una plauzibilă, Colegiul o preea în tot și o însușește, ceea ce este în corespundere cu jurisprudenţa CtEDO în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, potrivit căreia, instanțele naționale deși au obligația să-și motiveze deciziile, acest fapt totuși nu impune acordarea unui răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), pentru respectarea caracterului echitabil a procesului, fiind necesar ca instanţa internă, fie prin însuşirea motivelor furnizate de o instanţă inferioară, fie prin alt mod, să examineze chestiunile esenţiale supuse atenţiei sale.

În atare circumstanțe, instanța de recurs reține că instanța de fond a pronunțat o încheiere întemeiată şi motivată, iar în situația în care instanța şi-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care infirmă/afirmă acuzația, permițând părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de apel/recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță *(Hotărârea CtEDO Garcia Ruis versus Spania).*

În sensul celor descrise supra, Colegiul penal apreciază conținutul recursului declarat de către directorul Penitenciarului nr. 17 Rezina ca fiind o expunere a dezacordului cu soluția adoptată pe caz, fără a se indica careva încălcări la emiterea soluției, ceea ce în opinia instanței de recurs nu poate servi drept temei pentru casarea sau modificarea soluției adoptate de către instanța ierarhic inferioară.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal reține caracterul neîntemeiat a argumentelor invocate în recursul formulat de către reprezentantul Penitenciarului nr. 17 Rezina, fapt pentru care îl va respinge, păstrând neschimbată soluția instanței de fond ca fiind una întemeiată și motivată.

În corespundere cu art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) Cod pr. penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Recursul directorului Penitenciarului nr. 17 Rezina Veaceslav Dascal, declarat împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 25 martie 2024, privind admiterea parțială a plângerii depusă de condamnatul Cați Iurie împotriva administrației instituțiilor penitenciare referitoare la condițiile de detenție, care conform jurisprudenței CEDO, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, se respinge ca nefondat, încheiere care se menține fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Președintele completului: **Ion Talpa**
Judecători: **Oxana Mironov**
Ghenadie Liulca